

ПЯТИЛЕТКА ИЖИС ЮБИЛЕЙДААХ СЫЛЫ-
ГАР ОРОЙУОН ХАҢААЙЫСТЫБАЛАРА, ЭБИИ
СОРУДАБЫ КИЛЛЭРЭН ТУРАН, 53100 ЦЕНТ-
НЕР ҮҮТҮ ГОСУДАРСТВОБА АТЫЛЫЫРГА
БЫЛААННАРЫН СЭТИННЬИ 14 КҮНҮТЭР
53257 ЦЕНТНЕРИ АТЫЛААН, 100,3 БЫРЫ-
НЬАН ТОЛОРДУЛАР. ОРДУК ҮРДУК КӨРӨӨ-
РҮҮЛЭРИ СЫЛЛААБЫ СОРУДАХТАРЫН КАРЛ
МАРНС ААТЫНАН НОЛХОЗ 116, ЛЕНИН ААТЫ-
НАН НОЛХОЗ 112, ЭРИЛИК ЭРИСТИИН ААТЫ-
НАН НОЛХОЗ 107 БЫРЫНЬАН ТОЛОРОН СИ-
ТИСТИЛЭР. БУ ҮС ХАҢААЙЫСТЫБАЛАР НЭЛЭР
СЫЛ СУОТУГАР ҮЛЭЛИИЛЭР.

САНА ОЛОХ

1931 сэл адгийнхны 15 хүнүүд тахсар	№ 138 (4219)	1972 сэл. "Сэтгэний 16 хүнэ ЧЭПМЗР	Сынаата 2 хэрчм
--	--------------	---------------------------------------	--------------------

Бу ый 14 күнүттөн өрөйүшнө коммунистический үлэ огуолаларын пропагандистарын күстөрү семинарда сагаланылар. Огуоха семинарлар - Калинин уонна Карл Маркс ааттарынан колхозтар экономический огуолаларын пропагандистарыгар сэттинньи 14 күнүгөр Маралаайы бөһүөлөгөр, Эрнстик Эрнстин аатынан колхоз уонна Ленин аатынан колхоз Одьулууннаагы учаастагынан экономический огуолаларын пропагандистарыгар сэттинньи 15 күнүгөр Диринг бөһүөлөгөр, Ленин аатынан колхоз Амхатаагы учаастагынан уонна совхоз Соловьевтаагы отделениеэнен экономический огуолаларын пропагандистарыгар сэттинньи 16 күнүгөр Мындааайы бөһүөлөгөр, совхоз Сылагнаагы уонна Кытаанахтаагы отделениеэлэрин экономический огуолаларын пропагандистарыгар сэттинньи 17 күнүгөр Чуук-Куол бөһүөлөгөр, совхоз Доборуураптаагы уонна Болтоготтоогу отделениеэлэрин экономический огуолаларын пропагандистарыгар сэттинньи 18 күнүгөр Харбала бөһүөлөгөр күнүс 2 чаастан болдонулар.

Семинар кыттылаахтара «Бородуунсуйа хадчыстыбатын үрдэтин суолларын туһунан» тыа хаһаайыстыбатын бородуукталарын соротуопкатыгар уонна хаачыстыбатыгар госпеспатор таб. Зверстов Н. Е., «Бородуунсуйа бэйгэ турар сыанатын нэнтаты уонна производство рентабельноһун үрдэтин суолларын туһунан» тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылаабынай бухгалтерта таб. Собакин С. А., «Ис хаһаайыстыбаннай аһары туһунан» бу управление старшай экономичка таб. Белолетская И. Д., «Үлэ дьисциплиниэтин итиннэ соруйуллубут дьыала иһин эппистинэс туһунан» тыа хаһаайыстыбатын уонна соротуопка үлэштэрин профсоюзун райкомун президиумун председателэ таб. Флегонтов С. Д. дакылааттарын истинэхтэрэ.

Оргойуон Советыгар 21 №-дээх
Мырыллатаары уонна 22 №-дээх
Тнастаахтаагы бымбардым
укуруктарын депутаттар Б. М.
Макарова, Ф. Д. Кроникер бэйэ-
лэрин бымбардааччыларын кы-
тары көрүстүлөр уонна кэргини
бэснээлэстилэр.

Бышбардааччыларынан бэрил-
либит наакастар сүннүгүнэн төлө-
руллубуттар. Ол курдук почта
отделенигата аһыллан үлөзө кири-
бит, Туолума үрөзүн суола өгө-
һүлүбүт, Мырыларга сага пу-
лууш тутулууга быбаарыллан,
бырайыгата өгөһүллэн, тутууга
сажаланыхтаах. Итинч сэргэ
бышбардааччылар бойбазрин де-
путаттарыгар өссө экин наакас-
тары биэрдилэр. Ол курдук теле-
фонуна сибээһин тупсарарга,
үлөһүр иччаты үөрөхтөөһини-
нэн сибээстээн Соловьев прап-
лагиин оскуодатыгар 9-с кыл-
дһи астарарга, кэлэр сымга Мы-
рыла бһуөлөгэр бһлэриниһи
туттарарга эттилэр.

Ким Местников Бахсы мәд-
дигини Тодоршоору участанар
инженериктыр. Кими тус-
таах улэтигер эрэ үтүө суобас-
таахтык сыһыанналар буолба-
тах, ону сөргө актиной об-
щественик эйэлэс үтүө суо-

Од курдук бир хөрсүн, эр сараалаах дружинник быһамыһан соторутаарыта дьонго-сэргэҕэ кутталлаах буруйу өгөрөөччүну тутууга кыттыһыһылаа.

ЫЧЧАТТАР-ИНИКИ ИБЭЛДЭР

Юбилейдаах дыйл түчүктөсүрө чугааатарын аайы социалистическай куоталиным кизиник тапкыр, бөриллибят тылларым толорорго ордук күргүөмнөх үпэлэр бараллар.

Икки сымлаадыта орто оскун-
даны бүтүрөн комсомол путевка-
тынан көлкөстөрүгөр үзөтүн
тахсыбыт бөлөртөн төрөдигит
10 мааныныкыттаах «Каскыл»
мтчат-комсомольский фермата
үрүң илгэни маанынга солхоз
үрүлүнө бастаан илэр. Бу илээх
коллектив старшайа ИБСЛС

чилиэнэ Марианна Баражкога
10 ыйта наловойунал 19960 кг
ууту мыр былааннаахын
20509 кг ыан биэрбит тылын
араллаахтук төлөрөн иһэр.

Үхүс квартал түмүүгүнөн
ИВСЛКС райкомун Бочуотун
Дуоскатыгар таһарылаабыт
Варвара Пестрикова бу да ийге
таһарылаахтык үлэлээтэ. Бир-
дин ынахтан үүтү ыайын была-
нын 154 быйыһыаа толордо.

Ардаа отох ферматыгтар комсомолка Варвара Попова биридний гнаахыгтан 1401 кг үстү ман

Галригчвнч Ис-дымал Минис-
трин бирикцэнинэн снлгадаах бэ-
лэгийнэн наларадалтанн.

Дружинник инициатив дараны, общественной борзодак харыта-былыгар кыраатын туруоба дик эрэнэбит.

БИЊИГИ КОРР.

мичаттардан бастыг көрдөрүүнү
сүтүкөн ишар.

Бүрлэх Анна Монгуудатигар 230 мяччат сүрхү кыстын килр-битэ. Биртэдьипиринэн комму-нист Новгородов А. Е. аанамыта. Бу бүрлэх участанна сүрхү үлэ-тигэр омыттаах, кэлхэс бастын үлэһиттэр көргөһүнн Ендония уонна Михаил Говоронтар ымыла-дыбыттара.

Билигтн Сөһнө буолан үө-
лиллэр. Тоһө да туспа сирэ
тийһн олордоллор кыстыкка бө-
лөмөнөнн үлэлэрэ үчүгөйдик
ымычылланылар. Сүөһүлэр сы-
лаас хотону булан үчүгөй түрүк-
төөх түрөллэр.

Өрбүүн промышленный таргиталар тохус патилетка
иккис сылын 10 мйдарыг валовой бородуусуя окобуу-
тун 101,3 баырынан толордулар. Эт-үүт комбината, типо-
графия, лесопункт коллективтара валовой бородуусуяны
өтөрүү уонна батарыы былзанинын толорон иһэллэр.

Да эрэсэри бороодууксууны батарын былаана оройуон үрдүнэн толоруллубата. Былааны промышленнай уюуна өлөх дьайах комбинаттара тэбэн, оройуон былаана түөлүүтүн атактаатылар. «Сельхозтехника» отделенията 10 мй түмүтүнэн бороодууксууны өнөрүү да, батарын да былааннарын толорбоокко нйэр.

Бройлун промышленнай предприятиеларыгар бордохуужууа өнөһуутун көрүннөрүнөн былааннара толоруллубаттар. Промкомбинат улаалта кыһаһнериттан кикитин олох-дьаһах комбината 9 суол өнөһууллуохтаах өнөтөн 3 көрүгүн толоруллубаттар.

Тутуу тэрилтэлэриттэн үнүс кыбартаал түмүгүнүн хос-расчетнай механизированный участантан уратылар быллан-нарын ыраадыман толорбоонко ийилээр. Ордук «Межселхоз-строй» ыарахан баалавканын алаах. Бу тэрилте былзааны 80 былзынан эне толорло.

Мылдаваайи интернатын, Хайбахсыт оскуолатын тутууларыгар былааннаах үлэлэр ситэ ымыдлыбытылар. Оттон Армылаах оскуолаты атыс сылыгар үлэс киллэриилэбэтэ.

«Мелкохозяйстрой» Мылдаваайи суолун өҥөһүүтүгэр ымыдлылаахтар үлэтин 37,6 эт-үүт комбинатыгар ледник тутуутун 14,4 бырыһыаннарыгар голордо.

Орбууэн эргилэни тэрмэлтэлэрэ тайбары эргилни былаани-
рын толорбууттарын ийни, бары көрүнэринэн буолбатах.
Итилар түмүктэрингэр мылалдыбыт өбөлөйһэй эбэхээтэллэсти-
бэлэр сөөк көрүнүгүгэ үүсүлбүт кутталланымылар.

[illegible]

Бары промшлелнай прлдрпалеллаар, тууу уолна артнел тэрлалаларл олблеллдаах сьла бьлаалын телорууга аналлаах меропрлалеллаар бьлааланнарын олорон, коллелкелла дууу лэллел, бьлаан бары керушчунел хайаан да туолуулуун хлаачь- йар олблел дьаалаалары ьлаахтаахтар. Ордук чуоллаан «Сель- холелхелла» олделелкелла, промкомблнат улл олорон тааа- рылалын урдэлеллелнел уолна улл бьлрлелмеллел тууулуунан бь- лаань телоруууу хлаачььлаахтаахтар.

«Межколхозстрой» Мындагаагүй суулуу тугууга корулуу бут үбү барытын туваныхтаах, эт-үүт комбинатын леднигер олгобай биригээдени туруоруухтаах.

Эргэн гаригталарыг бэлдэн туулуутугар апплетианаи күүбүрдэн, хонтуруулу күнэтэ сорохтоон үлэ режимин хал-
бана суух туулууну бодомто кишингар ылахаахтар.

**ЮБИЛЕЙДААХ СЫЛ БЫЛААННАРЫН УОННА СОЦИА-
ЛИСТИЧЕСКАЯ ЗБЭХЭТЭЛИСТИБЭЛЭРИН ТОЛОРУГА —
БАРЫ КҮҮҮ!**

Болууз санылы нитэр форма-

тыгар ыраак Татарияттан 32 са-
быды атыылаан ааралыкына.
Онон билигин 281 сабыл баар
буолла.

Сайнл хөрөөчүүдэртэн Глбы-

шев И. Е., Лыткин Н. Н. бирдин ийиз саһылтан 3,6, оттоо ээчон-бод Мохнатчевский К. Н. 3,4 оро-ну млдылар. Быһыл саһыл ту-руга үчүгөй буолан бу күннөртөн

саһылы өлөрүү садаланып.

Хас бигрдин савад тиринтин
үзүтөйдик оторон үрхүк сыана-
ва туттарар иһин кыһаман үлө-
лүһүлэр.

БОЙОБУЙ ДЬОБУРУ ҮРДЭТЭРГЭ КЫНААБЫТ

Коммунистическай тутуу сорууттары ситиһилээхтэ бэйлэрэ, тохсус пятаетка улуу-мачнаах программатын олоххо киллэрин маңнайгы сүһүөх пар-тийнай тэрилтэлэр бойобуй дьобуруларын, партия чилиэннэ-рин активностарын уонна ин-ициативаларын үрдэтэри модоу-бар.

Партийнай тэрилтэлэр бойо-буой дьобурулар биир өттүнэн, кини көккөтүгэр ахсаан өттүнөн таһо урдук, социальностоох, таһеппилиннээх коммунист-тураларыттан тутуурутаах. О-йонно көхсүн партияга, партия-най тэрилтэлэр, производство бастыһыларыттан, үөрэхтөөх эдэр ыччаттартан партияга үүннэ-рингэ көккө үлэһин ыттан, кө-мөһүн үс сылга 16 киһини ЦСКП чилиэннэргэ кандидаттарынан үүннөрдүлэр. Кандидатскай ста-тус бичигиннэ суох асарыы таһаарыллыбата. Эмэ ити дэм-сэ 13 киһи ЦСКП чилиэннэргэ киирдэ. Партияга киирбиттэр ортолорутар производство бас-тыһынара шаниыксыкт Титова М. Т., бөрөөн көрөөчү Григо-рьева А.М., тракторист Фокин Н. Н., о.д.а. бааллар. Кандидат-тарынан ынаадыыттартан 62 бэрэһыаннара быһаччы произ-водствога кытталлар, 15 киһи — колхозтаахтар. 30 салгытар

дэри саастаахтар 75 бэрэһыан-ны мааллар, орто үөрэхтөөхтөрө 74 бэрэһыанна таһаар. Пар-тия көккөтүгэр комсомолтан үү-мүттэр ахсааннара 65,5 бэрэ-һыанна таһаар. 3 сылга Хо-лбоно бэрэһэйдэтиһэ партия-най тэриэте (секретарь Павлов М. Г.), Хаалар бэрэһэйдэтин пар-тийнай тэриэте (секр. Овчин-Н.К.) 8—5 киһинэн үүнүлэр. Оттон Чакыр уонна Хайахсыт маңнайгы сүһүөх партиянай тэ-рилтэлэр партия көккөтүгэр үүннэрингэ былааннаах үлэһин ыһаабылар.

Эдэр коммунисттар общест-веннай, партиянай соруудаахтар. Киһилэр полит-үөрэххэ үөрөннө-лөр.

Коммунисттар туһааннаах үлэ-лэрин туһунан, партком мун-наахтарыгар информациялар, от-чуоттар иһиллээлэр. Ити кур-дук, эдэр коммунист бэрэһэйдэр Васильев В. Д. салайар үлэтин этиһи туһунан, тракторист Фо-кин Н. Н. тустаах үлэтигэр сы-һааным туһунан, ыаңымыксыт Давыдова М.И. коллективны кы-та үлэтин туһунан информация-лары, отчуоттары иһиллэппит.

Итиннэ саргы, колхозтаахы партиянай тэриэте партияга пираэччилэри өрдөтөн бэлэ-ннэһини, киһилэр моральнай, деловой, политическай хаачыс-

тыбаларын үөрэтини, ырытан ко-рууну ситэтэ суох ытырын ба-дытаабыт буолуохха таһаары-бат. Ол түмүгэр, сорох комму-нисттар өтүлүлүттэн общест-веннай бэрэһэйдэ, үлэ дьонун-иниэтин кэһини түбэхтэлэр та-һаарыллылар. Итиннэ өрдөһө куруутун үрдүктүк туруору-лар буолбатах.

Эдэр коммунисттар кытта үлэ-ситэтэ суох. Киһилэргэ анха-лаах бэрэһэйдэр, лекциялар өт-тө булуллубаттар. ЦСКП Програ-ммын уонна Устабын үөрэтти былааннаахтык тэриэстэ. Ком-мунист Устабынан көрүлэр эбэһиннэһин хайдах төлөрүү туһунан аналлаах бопуруоһу партком да, маңнайгы сүһүөх партиянай тэриэстэлэр да уту-чаахтык дьүүллэспэттэр.

ЦСКП XXIV съезини уураах-тын олоххо киллэрингэ, үлэһит-тэри ийэһин өттүнэн итиннэ үлэ-рэ эдэр коммунисттар оруоллара өсө да намыһах. Сорох комму-нисттар тустаах үлэлэригэр оп-иэтиннэ суох сыһыаннаах-лар. Холобур, пропагандист Ро-дионов А. С. 1971—72 г.г. ва-лит-үөрөх дьыаһыгар эппэтиннэ суох сыһыаннаах куруурус үлэтин тохтута.

Сотурулаахтык партия райко-мун бөрүтэ «ЦСКП көккөтүгэр үүнүү уонна эдэр коммунисттар

кытта үлэ турутун туһунан» бопуруоһу дьүүллэһин (аран колхозтаахы партиянай тэриэ-тэ иһиннэргэ көккө сорууттары ту-руорда. Ити сорууттары тэ-лөрөр иннигэ партия, маңнай-гы сүһүөх партиянай тэриэстэлэр эдэр коммунисттар кытта үлэ-ни тустарыта соруутаабылар. Ордук муолаан эдэр, производ-ствога быһаччы кыттар, үрдүк социальностоох таһаарыттар партиянай тэриэстэлэр кө-ккөтүгэр ханатарга кыһал-лыт. Эдэр коммунисттар кытта үлэһин өтүчү таһаарар былаан-нарын быһынынан итиннэ, ЦСКП Программаны уонна У-стабын аналлаах лекциялар, та-һаары тематикаларыгар өт-төдөр үөрэтини тэриһиннэ. Урдук бойобуй дьобуру сити-һэр иһин эдэр коммунисттар У-стабынан көрүлэр эбэһиннэ-рин хайдах төлөрөн иһиллэрин тустарынан партком уонна оло-хтоох партиянай тэриэстэлэр бо-роларыгар, уонсай партиянай муннаахтарга информациялар, отчуоттары чаастаах истэргэ былааннаабыт. Итиннэ партия-най докумуоннары уларытыага бэлэһини үлэһин күүһүрүт-түт, хас биирдии коммунист эппэ-тиннэһин үрдэтэри ситиһи-лэйт.

Н. ДМИТРИЕВ.

Эрилин Эристини аатынан колхоз парткомун секретары солбуйааччы.

Үрдүк үүнүүнү хаачыһар технология

МОСКВА. «Марфин-совхозка оворуот аһын үүннэри технологията улам тупсарыллан иһэр. Кыһыктык теплицаларга хас биирдии квадратнай метр ахсыттан «Марфин-скай» сортаах оворсу 30—35 килограмм үүнүүтэ комуллар.

Сир аһыттан сылытар наадага теплицаларга полиэтиленовой турбалар тардыллылар, ол үрдү-күн үүннэһилэри мары-лартан харыстыыр анал-лаах итиннэ тулуйумтуо полиэтиленовой пленка талтэһилэр. Пленка үр-дүтэр дренажнай арага кутуллар. Оттон ону тор-фаттан, эрби көбүлүт-тэн, доломитовой бурдук-тан уонна минеральной эбиликтэн турар органи-минеральной булкааһы-гынан саба куталлар. Те-плицаны сиигирдин меха-низациялаһыт. «Кри-сталлин» типтээх мине-ральнай уовурдуулан уовурдаллар.

Снимокка (хыгастан уна диэки) үлэһиттэр Н. Селезнева уонна П. Гу-сева оворсууну үүннөрдөр теплицага үлэһин сыл-дьаллар.

В. Кунов фотота.

СССР фотохрониката.

Комсомолга отчуоттар, быһбардар

Ыччат оруола үрдээтэ

Субуруускай патанан совхоз 312 чилиэннэһин комсомольскай тэриэтин комитетын биир сым-лаах үлэһин туһунан секретарь Мария Кронникова колхозтаахы комсомольскай тэриэте маңнай-гы конференциятыгар отчуот-таата.

Комсомольскай тэриэте үлэ-тэ быһыа баайда сөргөһөйбөт. Ордук комсомолдоттар уонна ыч-чаттар производствога оруолла-ра үрдээтэ. Ол курдук, били-рин 71 ыччат ыаңымыксыттан, 14 киһи ыччат сүһүөх көрөө-чүһүн, 15—механизатордары-нан уонна 113 эдэр уосаттар уонна кыргыттар производство-лаах салалларыгар үлэһин сыл-дьаллар. Совхозка 11 ыччат-комсомольскай коллектив тэриэ-либөт. Итиннэ ыаңымыксыт ала фермалар 711 ыах уонна 3 колхозтаах 500 тобо нүсүт сүһүөх тулар. Ыччат фермалары быһыл аһыт сымаларар совхоз үрдүнэн ыаңымыксыт үүтүгөдөр хас биирдии ыахтарыттан 78 кг чөлөх үүтү матылар. Эдэр ыах ыаңымыксыттар истэригэр Мария Ноева, Елизавета Бры-гаева, Мария Нопова, Зоя Бу-шуева у.о.д.а. ааттары көстөтөк быһаллар.

Быһыл от үлэһиттэр өккө то-лору механизированнай, өккө механизированнай аһардаах, түөрт көлө-йүн эвенолара, үс үө-рөкчүлэр производствоннай бэрэһэйдэлэр тэриһэлэр, өткөт-төрө 116 ыччаттар уонна үө-рөкчүлэр көхтөөхтүк үлэһиттэ-р. Киһилэр 3959 тонна бас-тыһа оту өтүлүлүлэр. Ыччат сортаах оту өтүлүлүлэр. Ыччат отчуоттартан ордук үчүтэй өтүлүлүлэр. Ыччат отчуоттартан ордук үчүтэй өтүлүлүлэр.

өккө төлөрү механизированнай эвенолара ситиһилэр. Комсомо-лец Егор Попов хас биирдии «от-чуоттар 106,5 тонна, ыччат Егор Егоров эвенола — 71 тон-наны өтүлүлүлэр. Сымалыта Алексей Ахитов салайбыт илии эвенола хас биирдии киһитигэр 14-түө тонна оттонон совхозка бастаата.

Григорий Макаров, Василий Владимиров курдук эдэр бул-чуттар бастыһыгар көккөтүгэр аһардылар. Оттон эдэр сылы-һыттар Егор Неустров, Миха-ил Башарин уонна Василий Новгородов үлэлэригэр үтүөкөн түмүтү ситиһаллар. Отчуоттуур нэмгэ ыччаттартан коммунисти-ческай үлэ ударнигы атын 14 киһи ыла.

Комитет политической-маас-сагай үлэһин баайда тупсарыт Ыччат ортотугар 40 киһи агитатордарынан, 9 киһи пропаган-дистарынан, 13—полит-тэри-йэччилэринэн, 11—лекторда-рынан сууһүрдөнөн үлэһиннэр. Комсомол чилиэннэрин ортолору-гар политическай билиһини үрдэ-тингэ комсомольскай аттестаты-тутуу практикалаһыта бийи-риннэ. Эмэ ити курдук Ле-нинскай аччуту туттарыта ком-сомолдоттар активнайдык кыттал-лар.

Совхозтаахы комсомольскай тэриэте 1971 сылга оройуон комсомольскай тэриэстэлэрин куоталаһыларыгар бастаахы мкестэни ылаа БСЦКС БК кө-рөрүлэр сылдыар ыаһыһыан ыла-быта. Быһыл сыл аһарыгар Тайга ыччат-комсомольскай фермата (Соловьев өтүлүлүлэр) оройуон ыччат-комсомольскай

фермаларын куоталаһыларыгар кыһыһылаһынан таһыһыт.

Конференцияга, итиннэ төгө, комитет аһыт сымаллаах үлэһит-тэр үтүөкө өтүлүлэр, көтүгүлэр бааллара ыһыһына. Совхоз оройуон атын хаһаайыстыба-ларыттан намыһах үүтү ыла. Комсомолка-ыаңымыксыттар Анастасия Владимировна, Анна Новгородова, Мария Федорова, Галина Макарова, Анон Заха-рова у.о.д.а. бэрэһэйдэ былаан-нарын төлөрбөккө уонсай көрдөрүүнү таһаары тартылар. Ыччаттар ортолоруттан общест-веннай бэрэһэйдэ киһини чах-чылар сааһаан таһа турул-лар, Егор Соловьев, Дмитрий

Сергеев, Дмитрий Кузьмин ити-риннэ буруйга-саһа тарды-лыһылар. Политүөрөххэ Кыта-һах, Сымал комсомолдоттар за-ритиелары көтүтүлэрэ быһыл да сааһаан тулар. Ыччат куль-турнай сымаланын тэриһингэ үлэ былааннаахтык барбат. Аһын сүһүөх комсомольскай тэ-риэстэлэргэ группалары үлэһити ситэтэ суох.

Конференция ыһыһытты-дэстэри туоратарга туһаан уу-руах ыһыһа. Комсомольскай комитет үлэһит ортонон сымал-лыһа. Комитет сана састарба быһбарданын. Киһи секретары-нан Мария Кронникова талыл-ла. Н. БУШУЕВ.

ҮЛЭЛИИР ЫЧЧАТЫ ҮӨРЭХТЭЭНИН ТУРУГА

ЦСКП XXIV съезин Директи-валарыгар 1975 сыл 3-түтүтү-гэр ыччаты бүтүүн орто үө-рэхтэһини ситэрэр соруу ту-руоруллубута. Итиннэ сибэ-стээн уонсай үөрэх орто (куу-сүкү дэһини кыһаһы) оскуолалары, аналлаах үөрэх заведениелэ-ри (техникумнар), төлөрү орто үө-рэх бэрэһэ профессиональ-техническай училищалар кыта-һа үөрэхтэһини биллэрдик кэ-рэттихтөөхтөр. Орто үөрэхтэ-һин бопуруоһа норуот бүтүү-нүн дьылаатынан, буолуох ту-стаах.

Бийиһи Субуруускай аатынан совхоз дирекцията, парткома, райбюро, комсомольскай тэ-риэстэ, киһи территориятыгар киирэр нэһиликтэр Советтарын исполкомага бу бопуруоһун хайдах дьарыктаналларыгар тох-

туохтут. ЦСКП райкомун бөрү-түн уонна райсовет исполкомун 1972 сыл биллээн ыһын 14 ку-уһуннаах холбоһуктаах муннаах-тынан уураахтары хайа да кэ-һилиһэ, өтүлүлэр дьүүллэ-һин көрбөккө олороллор. Совхоз үрдүнэн 191 үлэһит ыччат ор-то үөрөһө суох. * Аһардаа Кы-таһаах нэһиликтэр 65 киһи үө-рөххэ хабыллыахтаах эбөт буол-ларын, баара-ара 21 ыччаты үө-рэтэргэ былааннааһаллар. Нэһи-лиһэ аһаһа ылааһы бүтэрэн бааран 40 ыччат үөрэхтэри са-лаабаахтарыгар нэһилик Со-ветын исполкомун председатели Е. Д. Барашкова, партбюро се-кретара Н.Н. Дьячковскай, орто оскуола директоры Е. Н. Попов быһаччы эппити сүтүөхтөөхтөр. Сымал нэһиликтэр 38 оло-лоһоннай-консультационнай пуу-

нуан хабыллан үөрэһиһтөөхтө-тө 15-ра ара үөрэнээлэр. Кы-таһаах уонна Сымал орто орто оскуолалары салгытталар үө-рөкчүлэр ханнукулларын нэһит-тэр үлэлэриттан солбуйан эбэтэр бөһөһөөн туран, сымал устата 20 күн үөрэтэргэ быһаарыммыт-тар. Ити биирдэ саныырга үчү-гэй курдук. Ол араары үөрөнөр ыччаттары кытта кимнээх шэф-төөлөрө, үлэһитин солбуйалла-ра дьыл баччатыгар дьэри быһа-арыллыһаан тулар. Ону төгө үөрэхтэһиннэ хабыллыһыт ыччаттарта түө быһалар үлэ-һиллэригэр тустаах соруудахтар тиэрдиһэ ыаһтар.

Болтоно нэһиликтэр V—VIII кылаастарга үөрэннэхтөөх 8 оло-лоһуулаһынан пууһунан ха- (Бүтүүтүк 4 стр. көр).

НАРОДНАЙ ХОНТУРУОЛ оройуоннааҕы КОМИТЕТЫГАР

Арийах хонгуулигта пародий хонтуруул комитетта «Арайдун» сэрлэтин нивалидтарыгар ойна адбунт буюуннар кэрэгтэнгэр яатерналилай, олох далайх этүнэн халччылыгаа көмөнү гүүбүрдэр тустарынан партия ойна правительстни уураахта-ын толоруу турууг бэрэбиэркэ-ни ыттан дүүүлээт.

Итиннэхэ райсовет иһалбаһун социальнай хаалччыһыага өдөөһүн өттүттөн кэккэ үлэлэр аһаҕастыкытара бэллэтэннэ. Ол курдук, өдөө сыллата айы олохтоох Советтары кытары сөһүн инвалидтарыгар уонна олбурдуйуунар көргөттөрүгэр материаллаһый, олох-дьаһах өттүнөн саначчыһыы турутар бэрэбэркэлэри мытан практическый дьаһаллары ылаттаабыт. Оройуон бюджетттан уонна хараа суохтар республикатаабы обществоларын бырабыдыаныннан сүбүдээһиннэн биэр бириэмэлээх материаллаһый көмө оҕоһуудубу.

Билигийн оройуонгээ сэрийн I группа инвалида 1, II группа инвалид—16, III группа—36, итгэни тахылан олбүт буюуунар кэргэттэрэ 37 киби баар. Итгэни II группа инвалидтар бари сөптөөх үлэ булан үлээни сымдлаалар, өнтөн II группа инвалидтартан Сивцев А. Н. кымаан хаампатынан уонна үөрөбү сүүдунан, канцелярская үлэрэ табыллыбатынан үлэлээбэккэ олорор. Бари инвалидтар уонка олбүт буюуунар кэргэттэрэ олорор дьээнэн хааччыллыбыттар.

Нәбиләктәр Советтара, колхозтар бырабылманыбалара, совхоз дирекцията оттуур сариян уонна оттук маһынан сөптөөхтүк хааччылап иһэллэр. I уонна II группа инвалидтар самолетунан уонна автобуһунан сылдыһымага льготанан туһаналлар, оттон

оройуи иштер автобулунан бост
хо сыйдаллар. 1970—1971 ж.
кини курааттарга 6 инвалид,
1972 жыл үч кыбартаалыгар 3
кини сынбаммы, Саха АССР
Социальной таащчыныга ми-
нистерствота сарни инвалидтары-
гар 7 «Запорожец» автомоби-
наны атылалыт.

Ол эрээри сорох тэрилтэлэр
салайааччылары сэрин инвалид-
тарын уонна өлбүт буюулар
кэргэттарин материалнай, олох-
дьаһах өттүнэн хадыйыыны
түпсэригэ сөптөөх болдомтоло-
рун уурбатар. Эргин уонна
общественнай аһылык тэрилтэ-
лэригэр сэрин инвалидтарын ис-
пиннэга, кинилэргэ хаһык дьог-
датар оһоһулуохтарын туһунан
алакаттар, биллэриннэр суохтар,
ол иһин эти дьогдатарын ту-
һамматтар. ССКК райкомун бю-
рога 1972 сыл күлүн тутар ый-
га бу боһпуроһу көрөн баран,
РПС бырабылыанньатын предсе-
дателя Петров Н. С. сэрин ин-
валидтарыгар уонна өлбүт бую-
улар кэргэттаригар көмөнү
онорууга практической дьайымы
мобатарын иһин ыйымы көрөн
туран, бу боһпуроһу бырабы-
лыанньага аһаан-минээн көрөрү-
гэр соруудахтабыта толорулуубу-
та.

Комсомол райкома үөһүн үөрэх оройуоннаагы отдела сөһүн инвалидтарыгар үөһүн алуут буюуһнар -кэртэттэригэр комсомольскай үөһүн пионерскай тэрилтэлэринэн шефствонини олохтуулларыгэр тэһэрдиһибит сөрдөх хөһтүрөөһүнмэтэх.

Эмн тэрилтэлэрэ медийнскэй
комонү сүнийүнэн сөйтөөхтүк
огородолор. Ол тынан бараа сү-
рин инвалидтара реңебинэн ами
атыслаһыыга көрүүлэр ыһота-
нан туһаныахтаахтарын түбэж-
маттар. 1971 сылта баара-суора
5 солк. 64 харчылаах, 1972
сылта 2 солк. 79 харчылаах ами
ылбыттар. Райвсенкомат өттүт-
төн сэрин инвалидтарыгар уонна
элбүт буйгуунар көргөтөрүнар
комонү огорууга күтүүннээх
үлэлэр ытыллыбатахтар.

Орфейуonnaады наpоднай хон-
туруол комитета сэрми инвадид-
тарыгар уонна олбүт буюууннар

Күргөттөргө көмөү оперууга
котулжатык сыйланнаспыттары
илин райпотребсоюз бырабы-
дыманыатын председатели Пет-
ров Н. С. ытараахтык сөкүттө
уенин бу боппуруоһу бырабы-
дыманыа жуньбар көрө дь-
баллары ыларыгар соруудах-
та.

[illegible]

Бытовой комбинат директора
Макаров В. А. III группа инвали-
да А. Н. Синцови ущерба нис-
колько рекомендаций не получило.

Көрсөмөл райкома, райвоенкомат зиникетин бу бөлгүрөөскө улахан болжотолорун ууран практическай дыһаллары ылазларыгар этилиниэ. Народнай контуруод группалара сарин инвалидтарыгар уонна өлбүт бусайуннар картэттеригэр көмөнү өтөрүүнү күүһүрдөү туһунан партия уонна правительство уураахтарын туолуутун хистэтэи системалаахтык контуруоллуудаларыгар соруудахтанны.

X X X

Комитет муньябар комму-
нальной комбинаттаады народнай
хонтурюол группата өтчуоттуур-
быбардыр муньяаха кинрибт
критическай атинлэри олоххо
биллэрэн иинитин түһүлүн бөп-
пурус көрүлүмэ. Народнай хон-
турюол группата ааспыт өтчуот-
туур-быбардыр муньяах кин-
яаттан домоуправляющий удыт-
тар бэрэбизрэкэ мытан элбэх итэ-
рестөр баалларын арылган боппу-
руоһу комбинат администрация
тыгар туруоран практической
дыбаллары ыдыт. Ымалдан
баран туруоруллан үлэсэ кири-
илик оборудованиелар перепи-
старын таба мытыгыга, матыры-
баады уонна сыдьыны көрүүтэ

хараагмыга, тусаран өсөөгүүг
хөрүлзүхт үбү тунамьыга бэрэ-
бэржэлэр ытмалыбыттар. Көм-
бинакка үлэ күнүн тунамь ту-
ругар ытмалыбыт бэрэбэржэ-
түмүгэ уопсай производственной
мүнбыхха дүүүлэллэлибит. Бу
күнүгүгэ механизматордар гүрө-
члэйи, оёнууохтуур матириалла-
ороскуоттааһыгыга профессэ-
месткомун кытары бэрэбэржэ-
мыта сылдыаллар. Иттиэххэ ба-
рыллыаһын түмүгүнэн 1000-тан
тахса солунубай суумалаах гөрө-
члэй итэбэстэмжит.

Ой эрээри группа председателэ Константин Ф. С. коллектив биэрбит итэҕэллэ уонна партийнай тэрилтэ биэрбит сөрүдүгүн толорууга зыныатынэна суох сыһамнаһынны таһарбыт. Ой курдук, II уонна III кыбартаалларга олох дарааны былаана суох үлэлээбит, сектордари тарыйбетах, группа чыһаан нэригэр абазиннестэрин үлэстэн биридди кининэн сөрүдүтэри гнэрдибетах. Сайыһыны, күһүмкү көмгө үһүн бириэмэда группа председателэ Константин от үлэтигэр уонна уопускара сылдыбыт көмнэр группа олох да үлэлээбетах, онноонор солбуйааччыларыгар сөрүдүт биэрбетах.

Ис резервни туһанынны тупсарыыга, кэмчылээһини рөжүмү күүһүрдүүтэ, автографторнай парка үлэтигэр, ыстыкка бөлөмнөннүгэ оройуоннаады на-роднай контуруол комитетиттан бөрбөһэркэни ылатарга сорудуу-алан баран толорботох. Группа чилиннэһэрин мунньарын 2 төгүз эрэ оһорбүт уонна биһирдэ эрэ ытыллыбыт бөрбөһэркэлэрин түнүгүн коллективка инфор-мация оһорбүт. Народнай конту-руол группатын муннугун төр-йөн баран үлэлэһиһэтэх. Дело-производство ыһыллагас, арды-гар ытыллыбыт бөрбөһэркэлэ-рин документацыатын оһорон испатах.

Оройуоннаары народнай кон-
туруул комитета коллектив биэр-
бит итэҕэтин толорууга элбэти-
иһэ суох сыһааннаспытын иһин
группа председателигэр таб.
Константиновка сэрэтин биэрэ

уонна группа үлэтигэр тахсыбыт
иһэстэри түргэнник туоратар
дьаһаллары мларытар сорудах-
тапта

Нийслэлийн групп үзэгийн хам-
бартаалаг оюунылүүт булаан
бэлхэмтэнэн хытарыг, сектор-
дары тэрийн үзэлтэрийг,
группа чилиннэрийг бийрдин-
лэн соруудхтары бээрэрийг,
группа үзэлгэр бари чилиннэ-
рин, ону тахыан активы хыта
туһаныг, группа мушныг
бууланшары төлөрүүта сыха, бй-
рэгээд салалачмыларын ач-
чуоттарын истэрийг соруудхтан-
на. Унууучу болромтону не ре-
первалэри туһаныг, кэмчлэв-
лин режимин кууһүрдүүтэ, үд-
дыссинилиннэтин уонна тэрэ-
линин, техниканы үрдэленин,
гостиница, банкнык, ремруппа
үзэлэрин салтын түсэарыг
уурарыг атилиннэ. Наадалах
түбэлтэрийг бирнэмэтэгэр бэр-
бээрлэлэр түмүктэрин партий-
ний, профсоюзнай мушыхуаргэ,
администрацияга гуруорыг
уонна народнай контуруул груп-
патын мушугун үзэлтэрийг
соруудхтанна.

Мэргэнийн сүлжээтийн тэрхтэй групп үзетигэр практичскэй комонү өгөроругар, групп үзетин бэлдэнын партийнай мунньхатрга биэгэтатэрингар, со-рудухатары бизнэс үзлетатэрингар комитет кешесте.

X X X

Комитет народный контролер-дар үөрөхтэрин 1972--1973 сс. бастайааннай үзэлнир семинар быһылымнан салгымы ыстатка уураах таһаарда. Контролердар үөрөхтэритэр бэри группа председателлэрин, штаты таһынан инспектордары сырытынааран үөрэтэргэ быһаарыллына. Запаче 2 ыйга биридэ ытыллымаах, бири күн. Магнабыз запаче сэттиннь бүтүүтүгэр ытыллар.

БОЛҒОЙ: БАСТЫҢ ОПЫТ

ГРОДНЕНСКАЯ УОБАЛАС.

«Сельскохозяйственная» Слоним-
ской оройруннамашы отделе-
ниста механизатордарга кайы
сыйдыар диагностическая ус-
тамакканы онгарды. Арыз:
прибордарынан ээбилэмиз
ол лаборатория алдыанымны
агрегаттары үрэйбэнкэ, хо-
нууы гуруран быйаарар
кылаы бизэр.

Снимок: диагностика-инженер П. Данильчук (данас) трактор моторни берабизра-кир.

«Килиэп түһүнэн санаа» диэн Ыстамбуйаны сэнгээрийи

КЭПСЭТИЭХХЭ, ТҮМҮКТЭРГЭ КЭЛИЭХХЭ

Бүрдүн тын болжурөөсү буюларина, Социалистическай Улукки тугулаах Геройна таб. А. Гатадов «Килиэн тулуван саама» дөн ыстатыбатын байниг бройуемнуг улаһиттэре сэгэрбат, бийирэбат, киинан тула көпөспөт буюлуохтары табылтыбат.

Техника суовар бүрдүгү үлгөй бариата илим күүтүмүн төлөрүлдүр, элбөк сырынан, эриймалас булан айахха киирер. Ага добу саркитин сымалары буруу бөшпүрүш, аастагынын, хайдахтаах этэй! Ама, бу барыта умтулдуо дуо. Бариата, бүрдүгү, киллөп үрдүктүк, күндүтүк тутулдуон маады.

Бийиги Ийв сирбэт — бэдааг-
маах буор. Кэлин өнг дымалар
утуу-ситим буоллулар. Техника
талбыта өгөһүллэн, бурдуу, он-
нук бабарастик да дэмнэтир.

Түрөттөнүк кызылдар.

Ой эрээри сыралдһан уонгай
һомоһутугар ууннарбит бургуу-
һут гөлөрү бэйэ аймалыгар су-
бэлүүбати хомоһотоллох.

Балыгы бир дөйдө дахырат
профессор Г. Башарин Саха си-
рин бурдуга витаминна үрдүгү-
натын сирдэртэн ытыс тоһулан
бэлэми сиыр олобут тустарынан
салмай сөпкө санаппыта. Кыр-
дык да, балэм бурдугу сиыр
үстөстөммит бөйө үүнүртүтү-
лөр дааргытык сыһыаннаһар-
бат сымгыла буолбатах.

Орбуйонгма одьлуувиңар бүрдүккэ сыйыаннара атыггарда-
лар туһеубутун бэтиэтэххэ
сөп. Одьлуувиңар, быстахык
ыллаххэ, комбайннартай, тийэр
массыыналартай бурдук тохтуу-
батын кичээлик халчыйдылар.
Союз Девордуурантаҥы өгө-

зашыгыгар — Эрлэнк Эрэстэн
батынан колхозка бу өсөр дэ
кыалда илэн, бурдун тохтор-хо-
ронор.

Үүнүүнү хараймыга этгэххэ,
Дождордууран отделеиниета бэйл
бурдугув еникоовор Хамас эбэ са-
йызымгы титинигэр кутта. Бур-
дук кутар сирдэр бары да ха-
лайыстыбыларга берт мэлтөхгөр,
тийибеттар. Кордебүлга өшпиге-
тир бурдугу кутар икылмаатта-
ры, сарайлары, куурдар цемента-
нимит площадкалары өсөгстү-
нар ваада. Бурдугу мээскэлээр
заастары салаастаан ылан байр
буздугу үүнэрнитин барыстаах
салаа өсөгстөөххэ. бу бэйэм үдэм
үтүктүндү аһыбын дизи киби
түттунууну үсөгсөтөн, бурдугу
үүнэрники жобулгөөххэ хайла-
рый?

Е. КОЖУРОВ

УЛЬЯНОВСКАЯ. «Электро-
бытприбор» завод «маштари-
гар аутаминнах бурдугу бэ-
лэмшир изреветтары салдыр
АВМ-04 пультань серийный-
дик бэлэмнигээр.

Снимокка: тамуыр устас-
так, Монттастанчылар М.
Поздняков, А. Амирулов,
В. Бардышев.

Ю. Белозеров фотота
ССТА фотохранилата

ҮЛЭЛИЙР БЫЧАТЫ ҮӨРЭХТЭЭНИН ТУРУГА